

Dla kogo są „Warsztaty Alfa i Omega?”

„Warsztaty Alfa i Omega” są przeznaczone dla uczniów szkół gimnazjalnych i starszych uczniów szkoły podstawowej. Do uczestnictwa zaproszeni są: grupa uczniów ze SPE, doświadczający trudności w nauce (zwana tu Omega), oraz grupa uczniów zdolnych (zwana tu Alfa). Jak wynika z literatury, badań i doświadczeń obie grupy wymagają odpowiedniego, sprofilowanego wsparcia. Jednocześnie obie grupy – z racji wieku rozwojowego, wymagają programów, które bezpośrednio dotyczą ich samych, ich życia i ich przyszłości.

Nie ma przeciwwskazań, aby program „Warsztatów...” był realizowany dla wszystkich uczniów, bez względu na ich osiągnięcia szkolne, i nie tylko w ramach zajęć dydaktyczno-wyrównawczych. W tym przypadku wymagane jest przyjęcie przez nauczyciela nieco innej optyki patrzenia na uczniów (przez pryzmat teorii Wielorakich Inteligencji, nie tylko tzw. zdolności szkolnych). Ważne jest także specyficzne udzielanie pomocy i wsparcia, bowiem potrzeby tych grup dzieci są częściowo różne, różnią je także szkolne doświadczenia: każda grupa ma charakterystyczne obszary wymagające innego pochylenie pedagogicznego.

Wreszcie ważne jest przyjęcie przez nauczyciela nowej roli, bardziej pasującej do uczniów nowej generacji: doradcy edukacyjnego ucznia, educoacha,

Jakie są założenia „Warsztatów Alfa i Omega”?

Podczas „Warsztatów...” uczeń poznaje siebie, doświadczając i otrzymując informacje od innych oraz od samego siebie. „Warsztaty...” łączą metodę **learning by doing** z **konstruktywną informacją zwrotną i autorefleksją**.

Kluczem do powodzenia „Warsztatów Alfa i Omega” jest, aby podczas nich uczeń:

- dowiedział się i doświadczył tego, że **jest kompetentny i skuteczny**: potrafi się uczyć i współpracować z innymi;
- wypróbował „na żywo”, w bezpiecznych warunkach ćwiczeń i symulacji, różne techniki i narzędzia kreatywnego myślenia i działania, dzięki nim – aktywnie kreował swoją przyszłość, ale także Tu i Teraz (bo przyszłość zaczyna się dziś!);

- odkrył własne „oprogramowanie” i pozna odpowiednie „nakładki” i narzędzia, które mu pozwolą funkcjonować, jako „achiever”, tj. osoba, która śmiało realizuje to, co planuje, o czym marzy, działa na rzecz realizacji własnego potencjału.

Dlatego fundamentem „Warsztatów ... ” jest:

- praktyczne ćwiczenie narzędzi kreatywnego myślenia i działania, w tym uczenia się,
- współpraca i wspólne uczenie się,
- działanie w warunkach ograniczeń (np. czasu, materiałów),
- rozwijanie umiejętności współpracy zespołowej,
- rozwijanie samowiedzy i pozytywnego obrazu świata, motywującego do rozwoju.

Do osiągnięcia sukcesu potrzebne jest zharmonizowanie wszystkich pozytywnych cech ucznia, nie zaś jego „wad”. Indywidualny plan rozwoju wymaga bardzo rozsądnego traktowania tzw. wad czy braków, aby nadmiernie się na nich nie koncentrować i nie zaniedbywać tego, co w dziecku najcenniejsze. Zarówno wspieranie dzieci zdolnych, jak i dzieci z problemami szkolnymi – musi się odbywać równolegle ze wspieraniem ich rozwoju, jako człowieka „w całości”.

Jedną z zasad „Warsztatów ...” jest opieranie się na **kompetencjach** ucznia, które **posiada**. Słowo *kompetencja* oznacza **wiedzę i umiejętności** wynikające z cech, zdolności i doświadczeń dziecka. Każde dziecko prezentuje swój indywidualny zbiór kompetencji – tzw. potencjał kompetencyjny – bez względu na to, na jakim są one poziomie. Nie ma w szkole dziecka, które nie potrafi myśleć kreatywnie, uczyć się, zapamiętywać ... tylko nie każdy robi to w sposób szkolny i nie dotyczy to tego, czego wymaga szkoła.

„Warsztaty Alfa i Omega” opierają się na programach i conceptach uznanych na świecie i szeroko wdrażanych w ramach szkoleń kadry biznesu, pilotów, astronautów, dlaczego nie mają posłużyć naszym nastolatkom? Współczesny świat wymaga od uczniów nowego zestawu umiejętności, dzięki którym będą mogli w pełni korzystać z praw i możliwości rozwijającego się społeczeństwa wiedzy. Amerykańskie organizacje, Partnerstwo na rzecz Umiejętności XXI Wieku i Narodowa Rada ds. Studiów Społecznych, przygotowały **MAPEŁĘ KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH**, na miarę wyzwań XXI wieku.

Oto owa mapa:

- kreatywność i innowacyjność,
- krytyczne myślenie i rozwiązywanie problemów,
- komunikowanie,
- kolaboracja - współpraca w ramach grupy/społeczności,
- alfabetyzm informacyjny (umiejętność wyszukiwania, analizowania i zarządzania informacją),
- elastyczność i adaptacyjność (umiejętność dostosowywania się do zmieniających się warunków),
- inicjatywa i samodecydowanie o swoim życiu,
- umiejętność funkcjonowania w zróżnicowanym i wielokulturowym środowisku,
- produktywność,
- umiejętności liderские i odpowiedzialność,
- alfabetyzm medialny (umiejętność korzystania z cyfrowych mediów),
- sprawność posługiwania się narzędziami technologii informacyjno-komunikacyjnej (czyli ICT), (http://www.edunews.pl/images/pdf/umiejtnoscixxi_pl.pdf)

„Warsztaty Alfa i Omega” powstały, po aby to właśnie w szkole, w grupie, w zespole kolegów i koleżanek, także z ich pomocą – każdy mógł odkrywać samego siebie, ćwiczyć i trenować w bezpiecznych warunkach symulacji i laboratoriów. Ujawniać siebie od wielu różnych stron, **nie tylko tych stereotypowych dla szkoły** (tj. bycia dobrym uczniem); nabierać samowiedzy, odwagi, uczyć się wielu narzędzi myślenia i działania – wszystkiego, co na pewno będzie procentować w ich przyszłości.

Chcemy, aby podczas „Warsztatów...” każdy nastolatek zrozumiał „własne oprogramowanie”, poznał programy kreatywnego myślenia i działania i poczuł „wiatr w żaglach”. Chcemy także, aby nauczyciele doświadczyli jak ich uczniowie – przy pomocy odpowiednich technik wsparcia i pomocy edukacyjnej – rozwijają się, doskonałą i dostarczają nauczycielowi poczucia zawodowej satysfakcji. Bo sukces należy się także każdemu nauczycielowi.

Program „Warsztatów Alfa i Omega” został opracowany na podstawie nowoczesnych koncepcji psychologicznych, nowoczesnych antropologii człowieka oraz wyników badań:

- badania kompetencji uczniów w zakresie efektywnego uczenia się oraz kompetencji nauczycieli w zakresie nauczania, przeprowadzone w ramach projektu od grudnia 2012 do marca 2013 r. w szkołach gimnazjalnych województwa podkarpackiego – raporty z badań dostępne są na stronie projektu: www.potrafiewiemznam.eu;
- na fundamenty składają się dwa koncepty teoretyczno-praktyczne: Teoria Inteligencji wielorakich Howarda Gardnera, która została uznana za największe odkrycie w naukach humanistycznych XX wieku oraz Teoria Inteligencji Emocjonalnej (opisana przez Daniela Golemana) i koncepcja optymizmu/pesymizmu poznawczego Seligmana. Inteligencja emocjonalna – jak dowiedziono w badaniach, wpływa decydująco na jakość życia i poczucie sukcesu, daleko bardziej niż powszechnie znany indykatork IQ;
- na oprogramowanie składają się technologie kreatywności, w tym zwłaszcza innowacyjne narzędzia myślenia i działania według Edwarda de Bono, światowej sławy eksperta w zakresie kreatywności, innowacyjnego myślenia i działania i uczenia się;
- reżyseria (działania nauczyciela) oparta jest na koncepcjach nieinwazyjnych narzędzi wspierania rozwoju człowieka: coachingu i mentoringu jako formy udzielania pomocy (po-MOC) człowiekowi na drodze rozwoju zgodnie z hierarchią potrzeb A. Masłowa;
- lokalizacja wsparcia dotyczy określonego wieku rozwojowego, więc odnosimy się do psychologii rozwojowej okresu adolescencji;
- dramaturgia wykorzystuje najlepsze praktyki doskonalenia umiejętności i kompetencji, czyli procedury warsztatu i treningu psychologicznego w pracy z małymi grupami, zasady efektywnego nauczania/uczenia się oraz procedury obserwacji kompetencji wykorzystywane podczas Assessment Centre.

Wszystko to składa się na „edukacyjną wędrówkę” zgodnie z Mapą MAPA KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH, na miarę wyzwań XXI wieku i potrzebami uczniów nowej generacji.

